

hebben aan de wedstrijd deelgenomen

lenteke

haar overgrootmoeder
een van de eerste figuren
uit de vlaamse vrouwenbeweging
die me in de moeilijke begijnjaren
zo van harte gesteund
had met viersel
& vooral met het pardijsboek
had ik voor negen maanden
mocht ik haar de zegen
door de dood heen mogen geven

zelf was zij vanaf het begin
heel vertrouwd met het verhaal
van de drie levens

met een kring van meer dan dertig
kinderen & kleinkinderen

namen we in het erasmusziekenhuis
na die zegening
een voor een afscheid van haar
door met een klein zinnetje
àlle herinneringen aan haar
te maken tot vermoedens
van haar toekomst

ze was er heel blij mee
& gelukkig om

op hetzelfde ogenblik
brachten in hetzelfde ziekenhuis
op een hogere verdieping
twee kleindochters van haar
hun kindje ter wereld

ook op hetzelfde ogenblik
werd haar oudste zoon

een genecoloog
opgeroepen voor
een moeilijke bevalling
op diezelfde verdieping

hoe dicht leven
& dood
toch bijeen kunnen liggen hé?

wie komt er nu vandaag
ons erf op
om de doop van hun kindje
af te spreken

de ouders van een van de twee
die toen ter wereld zijn gekomen

lente heette het
dus spraken we meteen af

het te dopen op 21 maart
het begin van h ar jaargetijde

alsof het onze afspraak
verstaan had
keek ik in de oogjes
van het meteen blijlachende meisje

herkende ik daarin toch niet
de stralende ogen
van haar lieve overgrootmoeder?

& was het alsof het kindje
me toelachte
als een oud-bekende
van drie generaties terug?

LUC VERSTEYLEN

543

Job (vervolg) Job op de mestvaalt

Iemand die het vroeger goed en naar zijn zin had,
maar door bepaalde omstandigheden volledig aan
lager wal is geraakt, kan zich als op een mestvaalt
voelen.

Dat beeld verwijst naar het boek *Job*.

Satan krijgt van God de toestemming om Jobs geloof
op de proef te stellen. De eerste beproeving komt
hierop dat Job op  en dag zijn tien kinderen verliest.
Maar hij wankelt niet. Dan krijgt Satan de
toestemming van God om Job zelf te treffen:
'Toen zei de HEER tegen Satan: "Goed, doe met hem
wat je wilt, maar spaar zijn leven." Hierop vertrok
Satan en overdekte Job van voetzool tot kruin met
kwaadaardige zweren. Job pakte een potscherf om
zich te krabben, terwijl hij in het stof en het vuil zat.'
(Job 2,6-8)

Sommigen denken aan melaatsheid, anderen aan
etterende zweren die het hele lichaam bedekken,
ook de handen. Omdat de zieke een voortdurende
en ondraaglijke jeuk voelt, kan hij die niet afweren

door met de handen te krabben. Daartoe gebruikt hij
een potscherf.

Volgens de Hebreeuwse tekst zat Job 'in de as',
wat gebruikelijk was voor mensen die treurden.
Maar de meeste verklaarders stellen het zich zo voor
dat Job, buiten de muren van de stad (zoals de
Septuagint heeft: 'ex_ t s pole_s'), op een hoop afval
zat, zoals men die vond bij steden en grote
eigendommen, en waar mensen met een besmettelijke
ziekte soms dag en nacht verbleven.

De Septuagint is waarschijnlijk medeverantwoordelijk
voor de 'mestvaalt' of de 'mesthoop'.
Er staat namelijk dat Job ging neerzitten 'epi t s
koprias'; het Grieks voor 'afval' en 'mest' is 'kopria'.
Lucas gebruikt het woord eveneens: 'Zout is iets goeds.
Maar als ook het zout zijn smaak verliest, hoe kunnen
we het dan zijn kracht teruggeven?
Ook voor de bemesting ['eis koprian'] van de grond is
het niet meer bruikbaar, dus wordt het weggegooid.'
(Luc. 14,34-35)

Overigens zijn de 'mesthoop' en de 'mestvaalt' op
enkele andere plaatsen in het O.T. aanwezig als
schrijnende tegenstelling met welbevinden,
gezondheid of geluk.
Vier voorbeelden:

- 'Ik zal jullie nageslacht treffen en jullie de mest van
de offerdieren in het gezicht gooien. Jullie zullen
uiteindelijk zelf op de mesthoop belanden!' (Mal. 2,3)
- 'Een luisaard is als de drek van een mesthoop, ieder
die hem aanraakt veegt zijn handen af.' (Sir. 22,2)
- 'Ze sloegen de aan Ba l gewijde steen aan stukken en
haalden de tempel van Ba l omver. Sindsdien doet het
tempelrein dienst als mestvaalt, tot op de dag van
vandaag.' (2 Kon. 10,27)
- 'Wie altijd lekkernijen aten, gaan nu als schimmen
over straat, wie gekoesterd werden in scharlaken,
speuren de mestvaalt af. (Klaagl. 4,5)

(Wordt vervolgd)

BART MESOTTEN

Johan Kelders

Zalig Kerstfeest

Kerstavond.

De mensen spoeden zich naar huis.

Het wordt leeg op straat.

Rond middernacht zijn Gaston en ik de enigen nog.

De klokken beginnen te luiden.

De nachtmis begint.

De eerste kerkgangers schuifelen voorbij.

Ze kijken ons bevreemd aan.

Met zo'n nacht hoor je niet op straat, zie ik ze denken.

„Denk ook aan ons”, schreeuwt Gaston opeens.

Hij kan niet tegen kerst.

Daar wordt hij eenzaam en triest van.

Kerst doet hem denken aan vroeger.

Toen hij nog een huis had, en zijn gezin nog leefde.

Vanuit de kerk waaien ons de klanken van een kerstlied tegemoet.

Dat maakt ons nog eenzamer en triester.

God lijkt heel ver weg vannacht.

Onbereikbaar haast.

Uit het niets doemt een man op.

Hij biedt ons broodjes en koffie aan en praat met ons.

Over grote en kleine dingen – liefde, geluk, voetbal.

Zijn woorden brengen God weer dichterbij.

We kunnen Hem bijna aanraken.

„Je bent een engel”, mompelt Gaston.

Even raakt hij de man aan.

Zijn vriendelijkheid geeft hem kracht.

Hij kan er weer tegen.

Ook voor ons is het nu kerst.

„Zalig kerstfeest”, mompelt de man bij wijze van afscheid.

„Bedankt, God”, mompelt Gaston.

UIT DEN GROOTEN VOLKSKALENDER VAN PAUL VAN ZUMMEREN

Vanavond is het kerstavond. Dat is meteen de ideale gele-
genheid om eens na te gaan of vannacht inderdaad uw paar-
den, hanen, ossen, geiten en ezels praten. Het volksgeloof wil
met name dat de dieren in de stal met Kerstmis omstreeks
middernacht neerknielen en spreken. Het is de haan die het
gesprek al kraaiend inleidt: "Christus natus est." (Christus is
geboren.) Hoor je de klanknabootsing? Een hanenkraai zou
inderdaad zo kunnen klinken. De os die dat heeft gehoord,
vraagt daarop: "Ubi? Ubi?" (Waar? Waar?). En de geit kent
het antwoord: "B    thlehem." De ezel rondt dan het
gesprek af door te zeggen: "Eamus, eamus." (Laten we
gaan!) Zijdelings wil ik je ook waarschuwen: volgens het
volksgeloof mag je tussen morgen en 6 januari geen erwten
eten, want anders krijg je een huidziekte (schurfft).

Dan een goeie raad: leg vanavond voor het slapengaan wat
zout op tafel. Is dat zout morgenochtend nat, dan is dat een
voorteken van een regenachtig jaar. En nog een middel om
zelf aan weersvoorspellingen te doen: leg straks in de kerst-
nacht een paar notenschelpen met daarin een brandende
kaars in een emmer water. Zoveel schelpen omvallen, zoveel
natte maanden zullen er volgend jaar voorkomen.

Laat ons in elk geval maar hopen dat het morgen absoluut
droog zal blijven, want:

**KERSTMIS NAT
LEEG, ZOLDER EN VAT**

Of:

**IS KERSTMIS VOCHTIG EN NAT
TON EN SCHUUR DAN NIETS BEVAT**

Eén van de mooiste spreuken afkomstig van buiten het
Nederlandse taalgebied komt uit Frankrijk en daarin wordt
gezegd dat je met Pasen binnen zal zitten voor het geval je
met Kerstmis buiten kan:

**NOËL AU BALCON
PÂQUES AU SALON**

KRISTIEN VAN ZUMMEREN